

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนาวิธีการวิจัย มี 3 ขั้นตอน 1) การศึกษาสภาพการบริหารคุณภาพการบริหารสถานศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวน 341 คน 2) การสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยกร่างรูปแบบจากผลการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1 และตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยการอิงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 9 คน 3) การทดลองและประเมินรูปแบบการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา 3 แห่ง ที่ยินดีร่วมมือ โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษานำรูปแบบไปใช้ ในระยะเวลา 2 เดือน หลังจากนั้นจึงประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ซึ่งเป็นผู้ประเมินภายนอกของ สมศ. ต่อจากนั้น จึงประเมิน ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้องของรูปแบบ โดยผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งนำรูปแบบไปใช้

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการปฏิบัติงานการบริหารคุณภาพของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพการปฏิบัติงานสูงสุด ได้แก่ วิถีธรรมแห่งบริหาร คุณภาพ รองลงมาได้แก่ระบบบริหารคุณภาพ และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ส่วนด้านที่มีสภาพ การปฏิบัติงานต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ได้แก่ เครื่องมือและเทคนิคต่าง ๆ และการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยี

2. ผลการตรวจสอบรูปแบบของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า

2.1 ความเหมาะสมของรูปแบบที่สร้างขึ้นในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระบบการนำ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับได้แก่ 1) นำผลการวิเคราะห์ มาวางแผนยุทธศาสตร์ 2) จัดประชุมบุคลากร 3) สร้างคู่มือปฏิบัติงานตามลำดับ วิถีธรรมบริหาร คุณภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับได้แก่ 1) ผู้บริหารให้ความเป็นกันเอง 2) บริหารงาน สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ 3) ควบคุม กำกับ ติดตาม ตามลำดับ แนวคิดการบริหารคุณภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) มีการบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ 2) การบริหารเน้น คุณภาพของงานมากกว่าปริมาณของงาน 3) ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ตามลำดับ ระบบ

บริหารคุณภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) ร่วมกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน ผล 2) นำผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และมาปรับปรุงพัฒนา 3) จัดระบบบริหารงานให้ชัดเจน ตามลำดับ เครื่องมือและเทคนิคต่าง ๆ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) เก็บข้อมูลสถิติต่าง ๆ ของสถานศึกษา 2) เทคนิคการเสริมแรง 3) สร้างและนำนวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ ๆ ตามลำดับ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) การจัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยน ความรู้ 2) บุคลากรเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ 3) การพัฒนามุขพลกรให้เข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับ งาน ตามลำดับ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) การปรับปรุง และพัฒนาให้บุคลากรได้รับการพัฒนา 2) จัดสรรงบประมาณในการจัดทำวิจัย นวัตกรรม 3) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทำวิจัย ตามลำดับ

2.2 ความเป็นไปได้ของรูปแบบที่สร้างขึ้นในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระบบการนำ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) มีส่วนร่วมในการ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย 2) สร้างคู่มือปฏิบัติงาน 3) นำผลการวิเคราะห์มาวางแผน ยุทธศาสตร์ ตามลำดับ วิธีธรรมบริหารคุณภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) ประสานงาน และการสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากร 2) สรุปการประเมิน และรายงานผล 3) บริหารงานสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ ตามลำดับ แนวคิดการบริหารคุณภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) การบริหารเน้นคุณภาพของงานมากกว่าปริมาณของงาน 2) ให้ทุกคนมี ส่วนร่วมในการทำงาน 3) ตรวจสอบและประเมินคุณภาพ ตามลำดับ ระบบบริหารคุณภาพ ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) จัดระบบบริหารงานให้ชัดเจน 2) ร่วมกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล 3) วางแผนจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ตามลำดับ เครื่องมือและเทคนิคต่าง ๆ ข้อที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) ผูกอบรมการใช้เครื่องมือและเทคนิคต่าง ๆ 2) สร้างและนำ นวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ 3) เทคนิคการเสริมแรง ตามลำดับ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) การพัฒนามุขพลกรให้เข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับงาน 2) กำหนด บทบาทหน้าที่ของบุคลากรอย่างเหมาะสม 3) การจัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ ตามลำดับ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ 1) การปรับปรุงและพัฒนาให้ บุคลากรได้รับการพัฒนา 2) จัดสรรงบประมาณในการจัดทำวิจัย นวัตกรรม 3) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูทำวิจัย ตามลำดับ

2.3 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับ สถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน พบว่ารูปแบบที่ได้รับการพัฒนา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ ระบบการนำ องค์ประกอบย่อยที่สำคัญได้แก่ การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา

การประชุมชี้แจงบุคลากร และให้บุคลากรมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ วิถีธรรมแห่งบริหารคุณภาพ องค์ประกอบย่อยที่สำคัญ ได้แก่ การบริหารตามแผนยุทธศาสตร์ บุคลากรมีความตระหนักร่วมกัน และผู้บริหารมีความเป็นกันเอง แนวคิดการบริหารคุณภาพ องค์ประกอบย่อยที่สำคัญ ได้แก่ การมี ยุทธศาสตร์ การบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร และการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพมากกว่า ปริมาณ ระบบบริหารคุณภาพ องค์ประกอบย่อยที่สำคัญ ได้แก่ การมีระบบการจัดเก็บและบริหาร ข้อมูล และระบบบริหารงานที่ชัดเจน เครื่องมือและเทคนิคต่าง ๆ องค์ประกอบย่อยที่สำคัญ ได้แก่ การจัดหา จัดสร้างเครื่องมือและนวัตกรรมที่ทันสมัย และการจัดเก็บสถิติข้อมูลอย่างมีคุณภาพ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ องค์ประกอบย่อยที่สำคัญ ได้แก่ บุคลากรมีบทบาทหน้าที่เหมาะสม มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและมีภาวะผู้นำ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี องค์ประกอบย่อยที่สำคัญ ได้แก่ การอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจการวิจัย และการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน การวิจัยของครู

3. ผลประเมินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับ สถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้ผ่านการ คัดเลือกเป็นผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และ ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่าการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง โรงเรียนบ้านวังน้ำขาว และโรงเรียนบ้านยางเลียง จำแนกตามมาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 18 มาตรฐานในภาพรวมเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ปรากฏว่าคุณภาพการจัดการศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในภาพรวมผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดทุกโรงเรียน และ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มผู้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน มีความเห็นต่อรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่สุด โดยแยกพิจารณารายด้าน ดังนี้ ความเป็นประโยชน์ ผู้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบมีความเห็นว่ ทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ประเด็นการดำเนินการตามรูปแบบมีความชัดเจน และผล ที่ได้จากการดำเนินการตามรูปแบบแต่ละขั้นตอนมีประโยชน์สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ใน ระดับมาก ความถูกต้อง ผู้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบมีความเห็นว่าทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ประเด็น รูปแบบการประเมิน ได้บอกถึงแหล่งข้อมูล และที่มาของข้อมูลไว้อย่างชัดเจนและ รายงานผลการประเมินมีความตรงไปตรงมา อยู่ในระดับมาก

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำมาผลการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษาข้างต้น เพื่ออภิปรายประเด็นต่าง ๆ ของรูปแบบดังนี้

ประเด็นที่ 1 สภาพการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สภาพการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาโดยเฉพาะการปฏิรูปการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่ให้ความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ส่งผลให้มีการกำกับ และตรวจสอบการประกันคุณภาพโดยผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษา และเอาใจใส่เรื่องคุณภาพมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของณัฐพันธุ์ เชนันนท์ (2546) กล่าวว่าการบริหารคุณภาพเป็นการจัดการระบบคุณภาพโดยทุกคนที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกองค์กรรับผิดชอบต่องานที่ตนเองกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สินค้าและบริการ เป็นไปตามต้องการของลูกค้า สอดคล้องผลงานวิจัยของสุวิชา โพธิ์สุข (2552) การบริหารคุณภาพ ทั้งองค์กรในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน ผลการวิจัยพบว่าการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครเขตปทุมวัน โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และทิติภา จุลศิริวงศ์ (2550) ศึกษาเรื่องการบริหารคุณภาพองค์กรรวมของ ศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จตุจักร 2 (มีนบุรี) ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติงานการบริหารคุณภาพองค์กรรวมของศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จตุจักร 2 (มีนบุรี) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพิศสมัย แก้วเจริญผล (2545) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรอยู่ในระดับมาก

ประเด็นที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา

1. การตรวจสอบรูปแบบที่ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พบว่ามีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการสร้างรูปแบบนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการการวิจัยอย่างมีขั้นตอนผ่านการตรวจสอบ และประเมินจากผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นขั้นตอนทุกองค์ประกอบ จนสามารถประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับผลงานวิจัยที่ภาวรรณ เลขวัฒน์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการเทียบเคียงสมรรถนะ ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร

และคณะครูที่ร่วมทดลองใช้รูปแบบเห็นด้วยว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และสุสิทธิ์ บรรลือเขตร์ (2546) ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยสรุปว่าส่วนที่ 1 หลักการของการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทุกรายการมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และส่วนที่ 2 องค์ประกอบของการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

2. รูปแบบการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา พบว่ารูปแบบประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 7 ประการ ได้แก่ ระบบการนำ วิถีธรรมบริหารคุณภาพ แนวคิดการบริหารคุณภาพ ระบบบริหารคุณภาพ เครื่องมือและเทคนิคต่าง ๆ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับอนันต์ เตียวต้อย (2547) กล่าวว่าองค์ประกอบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลมี 7 องค์ประกอบคือ 1) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและพนักงาน 2) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการนำองค์กร 3) เทคนิคและเครื่องมือการบริหารคุณภาพ 4) ธรรมชาติของผู้บริหาร 5) การใช้องค์เป็นคู่เทียบเคียง 6) การสร้างคุณภาพชีวิตบุคลากร 7) การบริหารงานอย่างต่อเนื่อง และสมจิตตรา เทพไทย (2546) ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการบริหารคุณภาพแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเกี่ยวกับ หลักการบริหารคุณภาพแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรทั้ง 7 องค์ประกอบคือ 1) ระบบการทำงาน 2) การขึ้นนำ การประพฤติปฏิบัติ 3) หลักการปฏิบัติงานในโรงเรียน 4) ระบบบริหารคุณภาพ 5) เครื่องมือและเทคนิคต่าง ๆ 6) การพัฒนาและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และ 7) การส่งเสริมให้มีการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่มุ่งให้ส่วนราชการได้ใช้แนวทางการบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management : TQM) ที่ยึดถือคุณภาพ และอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกฝ่ายเพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า ซึ่งสอดคล้องกับ Deming กล่าวถึงหลักการจัดการคุณภาพ (Sallis, 2002, pp. 34-35) ไว้ว่าต้องสร้างคุณภาพตั้งแต่เริ่มต้น มิใช่อาศัยการตรวจสอบขั้นสุดท้ายเมื่อสินค้าผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต้องขจัดความกลัว เช่น กลัวองค์ความรู้ใหม่ ๆ กลัวการเปลี่ยนแปลงตลอดจนไม่ใช้ความกลัวในการบริหารจัดการ และจัดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงองค์กร เพราะการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเป็นหน้าที่ของทุกคน

ประเด็นที่ 3 การทดลองและประเมินรูปแบบการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา

ผลประเมินการทดลองใช้รูปแบบ พบว่าการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านหนองแม่แตง โรงเรียนบ้านวังน้ำขาว และโรงเรียนบ้านยางเลียง จำแนกตามมาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 18 มาตรฐานในภาพรวม ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ทุกโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสอดคล้องกับการบริหารคุณภาพของสถานศึกษาทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความรู้ ความเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Kilmer (1999 อ้างอิงใน สมชาย เทพแสง, 2548) ได้ศึกษาการจัดการคุณภาพโดยรวม : เครื่องมือสำหรับการปรับปรุงโรงเรียน โดยใช้หลักการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นแนวทางในการศึกษา ผลจากการวิจัยสรุปว่าพฤติกรรมของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งเสริมหลักการจัดการคุณภาพโดยรวม ผู้นำด้านการสนับสนุนและช่วยเหลือ ทำให้การปรับปรุงเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และผลงานวิจัยของ Wyatt (2004) กล่าวถึงประสิทธิผลของการประกันคุณภาพจะเน้นในด้านระบบการประกันคุณภาพเพื่อปรับปรุงผลสัมฤทธิ์และผลผลิตของนักเรียน และการดำเนินงานประกันคุณภาพเป็นไปตามความต้องการและความจำเป็นของผู้ปกครองและชุมชน และที่สำคัญปัจจัยด้านข้อมูลนั้นมีความสำคัญต่อการประกันคุณภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความเชื่อว่าข้อมูลที่มีประสิทธิผลจะช่วยยกระดับศักยภาพของการควบคุมคุณภาพ การประเมินผลอย่างมีคุณภาพ และส่งเสริม และสนับสนุนให้การประกันคุณภาพที่มีประสิทธิผล และผู้บริหารสถานศึกษา และชาคริต ชมชื่น (2546) ศึกษาเรื่องการวิจัยรูปแบบการเสริมสร้างประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการเสริมสร้างประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาประกอบด้วย แนวคิดของรูปแบบซึ่งใช้กรอบแนวคิดการวิจัยและพัฒนาการพัฒนาระบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียนโดยมีเป้าประสงค์สำคัญคือ สถานศึกษามีคุณภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และคุณภาพมาตรฐาน 3 ด้านคือ ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ของครูและด้านคุณภาพนักเรียน ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาพบว่า ประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านคุณลักษณะของบุคคลในสถานศึกษา ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณลักษณะและจำนวนครูในสถานศึกษา ปัจจัยด้านกระบวนการทำงานเชิงระบบ ปัจจัยด้านการสนับสนุนการกระตุ้นจากหน่วยงานต้นสังกัด/หน่วยงานภายนอก และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ในส่วนกลุ่มผู้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบมีความเห็นต่อรูปแบบมีความเป็นประโยชน์ ความถูกต้อง ทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยอย่างมีขั้นตอนผ่านการตรวจสอบ และประเมินจากผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นขั้นเป็นตอนทุกองค์ประกอบถูกต้องตามกระบวนการวิจัย จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่ทดลองใช้เห็นประโยชน์อันจะเกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปใช้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยทิภาวรรณ เลขวัฒนะ (2550) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการเทียบเคียงสมรรถนะ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและคณะครูที่ร่วมทดลองใช้รูปแบบเห็นด้วยว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีนโยบายแนวการบริหารงานแบบมุ่งสู่คุณภาพในระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ชัดเจน และผู้ที่เกี่ยวข้องควรต้องมีการศึกษา และทำความเข้าใจในองค์ประกอบต่าง ๆ เพราะมีส่วนที่สำคัญในการผลักดันให้เกิดความสำเร็จจากการนำระบบไปใช้

1.2 ระดับสถานศึกษา การจะทำให้การบริหารคุณภาพสถานศึกษามีความสำเร็จได้นั้น ทุกฝ่ายต้องมีความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ จึงควรต้องสร้างความเข้าใจ ความตระหนัก และวัฒนธรรมในการประเมินให้เกิดขึ้นกับทุกฝ่าย และส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการนำรูปแบบการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ เพื่อนำข้อมูลที่ค้นพบมาประกอบการพิจารณาพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการประเมินการปฏิบัติงานให้เกิดผลในการปฏิบัติงานสูงสุด

2.2 รูปแบบที่ผู้วิจัยได้ศึกษานี้เป็นเพียงการศึกษาระบบการบริหารคุณภาพซึ่งอาจจะมีส่วนที่ไม่ครอบคลุมทั้งหมด ดังนั้นจึงควรพัฒนาปรับปรุงการบริหารคุณภาพให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น